

Отже, підготовка магістрів психологів у сучасному світі переходить на принципово новий рівень. Відповідно до цього, потрібно розробляти такі програми, які нададуть змогу якісно готувати магістрів, врахувавши особливості технологічного прогресу та оновлені освітні системи.

Список літератури

1. Супрун Д. М. Професійна підготовка психологів в галузі спеціальної освіти. Монографія. К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. 392 с.
2. Супрун Д. М. Теорія та практика професійної підготовки психологів в галузі спеціальної освіти. (дис. ... д-ра. пед. наук: 13.00.03). Київ. 657с.
3. Шевченко Н.Ф. Актуальні питання професійної підготовки психологів у системі вищої освіти. Здобутки, проблеми і перспективи. Київ : Ніка Центр, 2002. С. 186–189.

*Науковий керівник: Ельвіра ЛУЗІК,
д-р. пед. наук, професор*

УДК 159.962(043.2)

Єлизавета ЛЕХ
Національний авіаційний університет, Київ

ВПЛИВ МАНІПУЛЯТИВНОЇ ПОВЕДІНКИ НА СТАН МАНІПУЛЯТОРА

Розуміння природи дій маніпулятора сприяє розвитку етичної поведінки серед людей та зменшенню кількості маніпулятивних взаємин у суспільстві.

Маніпулятор може вчинити серйозні наслідки для свого життя, здоров'я та добробуту через свої дії. Кожна людина має право на захист своєї людської гідності, свободу та безпеку особистості, а також на доступ до медичної допомоги та підтримки у випадку необхідності [1]. Маніпулятор має право на захист свого здоров'я та добробуту, і має бути забезпечений підтримкою та допомогою в разі необхідності, тому проблема впливу дій маніпулятора на нього є актуальною.

Людина якій властива маніпулятивна поведінка, стикається зі стресом та тривогою. Маніпулятор зосереджений на своїх особистих потребах та інтересах, які намагається досягти незалежно від впливу його дій на інших людей, або на загальну ситуацію. Він відчуває необхідність втручатися в дії інших осіб та виявляти контроль над ситуацією, що призводить до почуття тривоги та стресу. Також присутній страх перед відмовою, або іншими негативними наслідками, що може збільшуватися коли він

намагається контролювати дії більшої кількості людей, або коли залежність від них зростає.

Маніпулятор може відчувати внутрішню тривогу та провину. Відчуття провини та сорому у нього, може бути пов'язане з усвідомленістю того що його дії не є гуманними.

Стрес з яким стикається маніпулятор може сприяти збільшенню ризику виникнення психічних розладів [2].

Наслідки маніпулятивної поведінки включають негативний вплив на фізичне здоров'я маніпулятора. Його поведінка викликає постійний стрес, що може призвести до збільшення вироблення гормонів кортизолу та адреналіну, які викликають підвищення кров'яного тиску та пульсу [3]. При довготривалому впливі це може призвести до збільшення ризику розвитку серцевих захворювань та зниження функції імунної системи тіла, що збільшує ризик розвитку інфекцій та хвороб. Розвиток серцевих захворювань також провокує зменшення притоку крові до серця, що виникає внаслідок підвищення рівня гормонів стресу.

Маніпулювальна поведінка має вплив на міжособистісні відносини, зокрема, маніпулятор відчуває недовіру та відстань від інших людей, а також демонструє меншу готовність до близьких стосунків .

Використання маніпуляції може мати серйозні психологічні наслідки для маніпулятора, як і для маніпульованої особи. Це підкреслює важливість попередження та протидії маніпулятивним тактикам.

Список літератури

1. Стаття 1 Універсальної декларації прав людини (Universal Declaration of Human Rights), прийнятої Генеральною Асамблеєю ООН у 1948 році. URL:

https://www.ohchr.org/EN/UDHR/Documents/UDHR_Translations/ukr.pdf

2. “Stress and Heart Health”, *Written by American Heart Association editorial staff and reviewed by science and medicine advisers.* URL: <https://www.heart.org/en/healthy-living/healthy-lifestyle/stress-management/stress-and-heart-health>

3. «Stress effects on the body», William Shaw, PhD; Susan Labott-Smith, PhD, ABPP; Matthew M. Burg, PhD; Camelia Hostinar, PhD; Nicholas Alen, BA; Miranda A.L. van Tilburg, PhD; Gary G. Berntson, PhD; Steven M. Tavian, PhD, ABPP, FAClinP, FAClinHP; and Malina Spirito, PsyD, MEd. URL: <https://www.apa.org/topics/stress/body>

*Науковий керівник: Анжеліка КОКАРЄВА
канд. пед. наук, професор*